

Ti hurtige om kastesystemet

- Ordet "kaste" kommer af portugisisk castas og betyder "klan, slægt".
- Kastesystemet defineres bredt som **en arvelig social klasse med tilhørende arbejdsdeling og hierarki**. Forskerne strides dog stadig om den endegyldige og universelle definition på kastesystemet.
- Kastesystemet udspringer af hinduismen, men har indsneget sig i de andre trossamfund. Også blandt Indiens muslimer, sikher, buddhister og kristne praktiseres kastesystemet i varierende grad.
- **Kastesystemet består af to strukturer: Varna & Jati**. Varna kommer af sanskrit og betyder "farve, kvalitet". Jati udledes af Jato og betyder: "at være født".
- **Varna-systemet** er en religiøs-ideologisk funderet struktur, der bygger på det 2.000 år gamle braminske skrift, Manus Lovbog. Her beskrives de fire varna: Bramin, Kshatriya, Vaisya og Sudra, samt deres indbyrdes forhold og pligter, og deres religiøse fundering på forestillingen om karma og dharma.
- Ifølge **Manus Lovbog** ligger braminerne øverst i hierarkiet. De udgør præsteskabet og de skriftkloge. Herefter følger Kshatriya (krigerkaste), Vaisya (købmandskaste) og Sudra (bondekaste). Bramin, Kshatriya og Vaisya udgør "højkasterne" mens Sudra udgør "lavkasterne". Højkasterne udgør ca. 15% af befolkningen (med store regionale forskelle). Lavkaster ca. 50%. De kasteløse er ikke en del af varna-systemet.
- **Jati-systemet** bygger på sociale grupper og er langt vigtigere end varna-systemet. Man fødes ind i sin jati, og som regel danner de grundlag for ens primære identitet og loyalitet udover nærmeste familie. **Jati'er er endogame**, dvs. man gifter sig indbyrdes. Der findes over 4.000 jati'er, og alle har en, også de kasteløse.

Der opstår hele tiden nye, mens andre forgår eller sammenlægges. Jati er kastesystemet i praksis.

- **Varna- og Jati-systemet er to særskilte strukturer.** Jati'erne er ikke underopdelinger til de store varnagrupper, for ofte hersker der indbyrdes uenighed om hvilken varna, den enkelte jati tilhører. Ifølge højkasterne tilhører Yadav-kasten Sudra, mens de selv mener, de tilhører Kshatriya. Yadav, Kurmis, Charmar, Mahar og Bhumihaar er alle jati'er, og omtales løbende som både kaste og klan.
- De to svageste og fattigste befolkningsgrupper, **stammefolket og de kasteløse.** De kasteløse har mange navne. I gamle dage hed de urørlige. Mohandas Gandhi kaldte dem for Harijan (Guds børn), selv kalder de sig for Dalit (de knuste mennesker) og udgør 16,6% af Indiens befolkning. Stammefolket kaldes for Adivasis og udgør 8,6% af befolkningen. Officielt går de to grupper under betegnelsen SC/ST – Scheduled Castes/Scheduled Tribes.
- Nævnte fordelingstal er behæftet med en vis usikkerhed. Kaste-tilhør indgik i spørgerammen for folkeoptælling i 2011 (for første gang siden 1931), men er ikke offentligt tilgængelige. Kun fordelingerne for de kasteløse og stammefolket er frigivet. Ovenstående tal er hentet fra Sachar komiteens rapport.

Kilde: Ovenstående her samlet fra en række værker, dog især Dipankar Gupta, "Interrogating Caste"